

CAPÍTOL 23

Aprofitant que ja ha nascut la criatura, la Camil·la va voler començar el quadre de la Mare de Déu amb el nen, quadre que havia de servir per saldar la seva penitència amb l'església.

L'August necessitava que acabés el quadre de la bacanal, que era l'últim per poder donar l'encàrrec per acabat, per la qual cosa la Camil·la es va veure obligada a pintar a casa seva, on en Vincent li havia condicionat un petit estudi a una de les habitacions.

Va desmuntar el mirall del lavabo i el va col·locar a l'habitació, sobre una calaixera i recolzat a la paret perquè la Camil·la pogués autoretratar-se.

Un dia, dels que venia la Caterina per fer-li de model substituïda amb el nen en braços, la va veure amb cara de pomes agres. No li va dir res, però quan estaven acabant li va deixar anar:

—Què et passa Caterina? No et trobes bé?

—Sí i no... És que... —i va deixar la frase inacabada.

—És que què? Caterina.

—És que fa dies que no...

—Ai Caterina! Em fas patir, acaba d'una vegada.

—Em sembla que estic prenyada, ja porto un mes de retard...

—Ara pla! Doncs tu no fas pas cara que t'hagi violat ningú. Digues, qui és el pare?

El conec?

—Aquest és el mal, no sé qui és el pare.

—Caterina! —li cridà la Camil·la espantada— Què m'estàs dient? No vull sentir que després de sortir del taller te'n vas a fer de meuca. Això sí que no.

—Que no, Camil·la, per qui m'has pres?

—Doncs si no saps qui és el pare... almenys tindràs algun sospitós?

—Només poden ser en Bernard o en Rémy.

—Ha, ha, ha. Ai carai de Caterina! Te'ls has repassat tots dos? I jo dormint a la palla...

—Què volies que ho pregonés als quatre vents? És que en Rémy és tan bufó i en Bernard un tros d'home, tots dos són irresistibles, cada un a la seva manera.

—I què faràs ara, el voldràs tenir? El fill, vull dir...

—No ho sé, encara no ho he paït, deixaré passar uns dies. Tu has tingut molta sort amb en Vincent, jo si sabés segur qui és el pare verdader podria plantejar-me alguna cosa, però així, em fa por.

—Si te'n volguessis desempallegar, madame Régine t'hi ajudaria.

—És que després de veure el teu, mira'l com se m'ha adormit als braços, són tan macos...

—Sí, però has de pensar que creixen, no sempre són així. Vinga, ja n'hi ha prou per avui, ja el pots posar al bressol, vigila que no se't desperti.

—T'agradaria que això que té dit quedés entre tu i jo. —li va dir la Caterina.

—Només faltaria.

—Gràcies, doncs, me'n vaig, bona nit.

—Bona nit, procura dormir bé.

Aquell vespre, a la Camil·la li va costar agafar el son, la conversa amb la Caterina, li havia fet reviure tota l'odissea del seu embaràs. Els seus dubtes, els pros i contres a la balança. S'estimava la Caterina, sabia que s'ho devia estar passant malament, i se li encongia el cor de pensar-ho. Amb tot això, just quan acabava d'adormir-se el seu fill li va reclamar el pit. En Vincent l'ajudava tant com podia, però en aquesta tasca no. Ser mare l'havia fet feliç, ella ho comparava amb la felicitat que li comportava la pintura, però aviat va veure que eren felicitats incomparables, totes dues molt bones, però que no tenien res a veure. Si l'haguessin fet triar, ara mateix, no podia prescindir de cap de les dues.

Entre el quadre de la bacanal i el de la Mare de Déu, van anar passant els dies, la Caterina anava passant, de posar completament despullada a tapada de cap a peus, tot i que la part més laboriosa, la de la roba, la va dibuixar i pintar amb un maniquí, naturalment.

A la bacanal i van treballar tots els membres del taller, una obra d'aquesta envergadura necessitava moltes mans. L'August s'encarregava de la composició, donava el seu consentiment davant de les diferents opinions, dibuixava i dirigia. Cosa lògica, el quadre el signaria ell, ja que era el pintor reconegut autor de l'obra, la resta eren ajudants amb més o menys pes en la realització.

Un cop acabada la Mare de Déu, va esperar un mes ben bo i va envernissar el quadre, un cop sec, va desmuntar la tela del bastidor, la va enrotllar, per embolicar-la i enviar-la cap a Girona.

Ja feia dies que en Llorenç havia seguit a la Camil·la fins a casa seva i sabia on vivia. Periòdicament, s'apropava sigil·losament a la finestra que donava al carrer i havia vist com pintava el seu autoretrat amb el nen. Va estar vigilant molts dies fins que es va adonar que la tela no era al bastidor, era sobre una taula mig enrotllada. Va incrementar la vigilància a les hores que sabia que la Camil·la era a la casa fins que va veure en Vincent fent el paquet i sortint al carrer amb el rotlle sota el braç. El va seguir discretament, amb aquell temps s'havia deixat créixer una gran barba negra, es va calar un barret i d'aquesta fila era irreconeixible.

Pel camí que portava en Vincent, en Llorenç va deduir que anava a *La Poste*, per enviar el paquet, i així fou efectivament.

Va esperar que sortís i al cap d'una estona, va entrar fent-se el desmenjat. Va veure el rull en un racó i va dir a l'encarregat que venia a buscar un paquet. Li va donar un nom inventat i l'home va entrar al magatzem per buscar-lo. Un cop l'home va

haver tancat la porta a la seva esquena, en Llorenç va agafar el rull d'una revolada i sortí cames ajudeu-me girant per la primera cantonada i fent-se fonedís entre la gent. El carrer era concorregut a aquella hora i no li costà gaire fondre-s'hi.

En Bernard feia de model a l'Académie des beaux-arts i tenia contacte amb molta gent influent. Allà va conèixer madame Magnier i madame Simonin, que regentaven una petita galeria a la Place des Vosges. Les galeristes havien anat a la recerca d'una model que havia de tenir unes característiques espectaculars, aquelles peculiaritats que posseïa la Caterina. Representaven en Flauvert, un pintor jove amb un gran domini del dibuix i l'expressivitat, però totalment inepte per portar a terme tota la logística que comporta la realització d'un quadre, sobretot si ha de representar escenes humanes amb models. La seva timidesa li impedia fer un pas en aquesta direcció i madame Magnier va decidir donar-li un cop de mà. Va veure futur en aquell noi i no va voler deixar passar l'oportunitat i que aquell talent es perdés.

En Bernard, va sentir com parlaven amb el director de l'Académie i, ell, encara enlluernat per la formosor de la Caterina, no va perdre l'oportunitat de ficar-hi cullerada.

—Perdonin, els he sentit la conversa, jo conec la noia que busquen.

Madame Simonin, coneixia força en Bernard, no havia tingut oportunitat d'entaular-hi mai una conversa, i no pas per falta de ganes. En Bernard es feia mirar, no passava desapercebut i ella li tenia pres totes les mesures.

—No em digui! —li contestà sorpresa— pensi que busquem una dona realment especial.

—La que jo conec, ho és, no en tingui cap dubte.

—Si fa parella amb vostè, m'ho començaré a creure, senyor...

—Bernard, per servir-la.

—I quina especialitat cursa vostè? —li preguntà, sabent sobradament que la seva feina era de model.

—No, madame, jo no sóc artista, faig de model.

—Ah! Ja veig, vostè és l'obra d'art abans de ser realitzada! —feu madame Simonin picant-li l'ullet.

—La Caterina, la noia de qui li parlo, sí que és una bona obra d'art, no trobarà una noia més eixerida en tot París.

—Sembla que n'està molt d'aquesta noia, que sigui capaç de vendre-la amb tant d'entusiasme. Si n'està enamorat potser no és tant com em vol fer creure, tots sabem que l'excés d'amor ens impedeix veure els defectes.

—Pot comprovar-ho vostè mateixa, madame, només l'ha de conèixer.

—I digui'm, senyor Bernard, on la podem trobar aquesta joia.

—Treballa de model al taller de monsieur August Rodier.

—Ah! Si la té l'August, potser sí que és com vostè diu, m'han dit que està treballant amb un important encàrrec pel Palau de Versailles.

—Sí, madame, tot i que ja ho té quasi tot enllestit, només li queda una obra per acabar, precisament demà hi he d'anar jo. Ara està pintant la representació d'una festa en honor del rei Baccus, ja sap, una bacanal.

—I vostè hi fa de model? —li llançà madame Simonin amb uns ulls guspirejant.

—Sí, madame, i la Caterina també. És un goig poder posar al seu costat.

—Ho crec, i suposo que per ella també és un plaer.

—Doncs si venen demà al voltant de les sis, una mica abans de tancar, la podran veure.

—On hem d'anar demà, Martine? —va dir madame Magnier incorporant-se a la conversa.

—Aquest senyor tan atent, m'ha assegurat que coneix a la noia que fa dies que busquem. Hem quedat que demà l'anirem a veure.

—Fantàstic, a veure si compleix els requisits que vol en Flauvert. Hem de mirar d'espavilar aquest noi, si no, no sé pas què en farem.

No va passar gaire temps que la panxeta de la Caterina no la delatés, posant totalment nua, sense roba que ho dissimulés. No podia amagar gaire bé el seu estat i va decidir comunicar-ho aquell mateix matí.

En Bernard havia arribat i tots estaven preparats per començar la feina. La Caterina es va despullar i, sense esperar gaire més els hi engaltà:

—He de comunicar-vos una cosa, per si no us n'havíeu adonat. Estic prenyada. Per sort els quadres ja estan a punt d'acabar-se.

Es va fer un silenci sepulcral de durada eterna.

—Quina alegria, Caterina! Moltes felicitats! —deixà anar finalment la Camil·la per trencar el gel.

—Sí, felicitats, quina alegria, ja tindrem un altre bebè —seguí l'Eugène.

—I... podem saber qui és el pare... per felicitar-lo també, és clar —va dir l'August un pèl inquiet.

En Rémy s'estarrufà assegut al tamboret i se li notà una mitja rialla per sota el nas i s'expressà així:

—Jo també et vull felicitar Caterina. Em fas molt feliç, però no cal que confessis qui és el pare encara.

En Bernard, molt més sorprès, es quedà mut i no gosà felicitar-la. El seu cervell no havia tingut temps de processar tot el significat d'aquella confessió. Es veia amb un nadó als braços, sense saber què fer, amb la por que li caigués, no pel pes, sinó per la falta d'experiència en manejar uns objectes tan fràgils com aquests amb unes grapes com les seves.

—La veritat és que no ho sé amb certesa —esbombà la Caterina—, poden ser dos, i tots dos són persones extraordinàries i que me'ls estimo molt.

Aquestes paraules caigueren sobre en Rémy i en Bernard com una destrial sobre el seu cap. Es van quedar tots dos tan blancs i desconcertats, que tothom es va adonar de qui eren els candidats a la paternitat. Ningú, però, va fer cap comentari al respecte. Ells dos, però, no es van ensumar res, estaven tan esmaperduts que no podien badar boca.

—Apa Caterina! Que no hi ha homes a Espanya, que aquí te'ls emportis de dos en dos? —va dir en Vincent amb molt poca diplomàcia.

—Bé, la Caterina ja ens ha dit el que havia de dir, ara prou safareig i a la feina.

L'August també havia quedat esbalaït, tot i la seva edat, no se'n sabia avenir de la frescor amb la qual la Caterina havia expressat el seu estat. A la seva joventut, cap noia s'hauria atrevit a fer una confessió amb tanta espontaneïtat i senzillesa.

Aquell dia, en Rémy havia de treballar precisament amb en Bernard de model, però va quedar tan afectat, que no va adonar-se de l'estat de defalliment d'en Bernard, va anar pintant músculs, degradant tonalitats una rere altra mecànicament, sense pensar en el que feia, sense treure's del cap les dues notícies que la Caterina havia revelat una després de l'altra, la primera bona, la segona dolenta.

En Bernard tampoc va reparar en l'estrany comportament d'en Rémy, que a penes aixecava el cap per mirar-lo, pintava gairebé de memòria, per sort la seva qualitat com a artista consolidat, li permetia treballar així.

La Caterina estava situada a l'altre costat, posava per la Camil·la, i de tant en tant feia ullades als seus dos mansos, amb sentiments contradictoris, sabia que es devien sentir ferits i alhora incapaços de desvetllar la seva participació en els fets constitutius de l'embaràs. Ella ja havia passat per aquí i ho havia paït, per això podia expressar-se amb aquella aparent fredor. No va notar, però, cap flama de felicitat en cap dels dos i això l'entristí.

Van passar tot el dia amb aquest tràngol, amb molt poca conversa, només l'imprescindible per la feina i en Bernard es va oblidar completament de madame Simonin i madame Magnier.

Als volts de les sis sentiren repicar la campaneta. En Paul obrí i es trobà amb dues dames impecablement vestides que preguntaven per en Bernard que estava quasi despullat. Avisà a l'August i aquest les reconegué de seguida i les feu passar. En Bernard en veure-les es va recordar del que els hi havia dit, es va posar una gavardina i s'hi acostà.

I dirigint-se a l'August, li digué:

—Perdó, monsieur Rodier, no me'n recordava. Ahir els hi vaig dir que vinguessin. Estan buscant una model exageradament bonica i els hi vaig parlar de la Caterina, que vinguessin un xic abans de plegar per veure-la.

—És tot un honor rebre-les senyores. Si en Bernard m'hagués avisat els hi hauria fet preparar un berenar.

—No es preocupi monsieur Rodier, no voldríem interrompre la seva feina, sabem que estan molt enfeïnats, però el senyor Bernard ens va parlar que disposaven d'una model excepcional i nosaltres n'estem buscant una.

—Doncs mirin, precisament ara la podran veure en tota la seva esplendor, tal com Déu la va portar al món, no té res a amagar.

—La Caterina va quedar sorpresa, no sabia res i no s'esperava una visita d'aquestes característiques.

—Perdoni que em trobin així, jo no sabia res...

—Perdona tu Caterina —va dir en Bernard—, és que avui amb tot el que ha passat me n'he ben oblidat.

—Trobar-te així és millor, així no hem de passar pel mal tràngol d'haver-te de demanar veure el teu cos, que sempre és desagradable de sol·licitar. —va dir madame Simonin.

—Està molt bé que em vulguin per model, però aquest matí els hi he donat una notícia que pot afectar els seus desitjos. Estic embarassada.

—Ja m'ho ha semblat que aquest ventre estava una mica més inflat del compte, però no hi fa res, ho podem aprofitar per fer una Mare de Déu prenyada —feu madame Magnier.

—A més, l'embaràs t'anirà bé, se t'eixamplaran una mica els malucs, ara els tens una mica massa de nena.

—Quan la tindrà lliure, monsieur Rodier? —li va dir madame Simonin a l'August.

—Penso que la setmana vinent ja no l'hauré de menester. Ara estic a l'espera d'una proposta per un encàrrec d'un col·leccionista de Lyon, llavors poder la tornaré a necessitar, però no cada dia, la podrem compartir perfectament.

Madame Magnier va passejar la mirada per les obres que tenia al taller, per finalment veure el que estava pintant la Camil·la.

—Aquest rostre l'has pintat tu nena?

—Sí senyora.

—No l'ha ajudat vostè, monsieur Rodier? —va dir, dirigint-se a l'August.

—Gens ni mica, madame, la Camil·la és una artista amb un futur extraordinari, farien molt bé de representar-la, cregui'm que no se'n penediran.

—Ja has vist que tinc bon ull August, i permetem que et tutegi. —va dir madame Magnier.

—Només faltaria. Mira totes dues, artista i model, són espanyoles, ja veus, costa d'admetre per un francès, però ens hem de rendir a l'evidència. —va dir l'August fent cara de circumstàncies.

—Catalanes monsieur August, catalanes, que sempre li hem de recordar —saltà la Camil·la per no deixar passar l'oportunitat.

—Ha, ha, ha, sempre tan guerrereres les catalanes... Mira Agnès, mira aquests rostres, mira quines carnacions, observa els detalls d'aquests músculs d'en Bernard.

—I, on n'ha après, a Barcelona? Tinc entès que allà hi ha una bona escola, la Llotja en diuen. —va dir madame Simonin.

—Ui! No senyora, Barcelona està molt lluny, el meu oncle, que coneix el senyor Rodier, em va portar amb un pintor amic seu i hi vaig estar tres anys, ell me'n va ensenyar.

—Doncs podríem anar pensant a programar una exposició per tu per l'any que ve. Amb el permís de l'August.

—Un cop acabat aquest quadre de la bacanal, estarem un temps entretinguts amb feines que no seran tan urgents, tindrà temps per fer altres coses —acabà dient l'August.

I, dirigint-se a la Caterina, madame Magnier li va dir:

—Quedem doncs que ens avisaràs tu nena, quan estiguis disponible.

—Sí, sí senyora, tan bon punt hagin acabat, les vinc a veure per quedar.

Aquell vespre, a casa madame Régine hi va haver un bon esvalot, corrien totes excitades fent preguntes les tres al mateix temps, trepitjant-se i no deixant parlar la Caterina.

—Però, Caterina, com ho fas?, si només fa quatre dies que ets aquí —va dir la Fabienne.

—Digues, qui és el pare?, el coneixem —feu la Margot.

—Fabienne —va dir la Joëlle—, amb el tipus que té i guapa com és, i a més, posant despullada, no em diràs que no ho té fàcil...

—Ai! —seguí la Fabienne— Jo, em sembla que ni que em despullés no em miraria ningú.

—Fabienne—li contestà la Caterina—, el que has de fer és canviar d'aires, deixar de veure la gent que veus cada dia, ventilar-te una mica, canviar de pentinat i de roba, que els nois que et coneixen et vegin diferent i estiguis més segura de tu mateixa.

—Sí, això és molt fàcil de dir quan es té el tipus que tens tu... però no fugis d'estudis. Qui és el pare?

—Doncs no ho sé. —deixà anar la Caterina.

—Caterina, no ens espantis, que vas a fer cantonades sortint del taller?—. Va dir la Régine que acabava d'entrar i havia sentit la conversa.

—No senyora, són dos del taller, però no sé quin, va ser amb molt poca diferència de temps. Potser va ser una relliscada, però a mi m'agraden tots dos i diria que jo a ells també.

—Que els agradis a ells no en tinc cap dubte, però Caterina... en fi. —va dir, bandejant el cap negativament.

—Ja sé què em vol dir, madame, però quan la Camil·la va tenir el seu fill, vaig tenir molta enveja, els nens m'agraden molt i potser una mica inconscientment vaig anar amb en Bernard i en Rémy per tenir-ne un. La veritat és que en aquell moment

potser desitjava quedar-me embarassada i no vaig voler pensar més enllà, en tots els problemes afegits que vindrien.

—No sé si se t'ha escapat, però així el pare està entre en Bernard i en Rémy —va dir la Margot—, amb en Bernard ho puc arribar a entendre, però en Rémy, per l'amor de Déu Caterina...

—Doncs és molt dolç i molt amable, i et diré que potser em va agradar més que l'altre. Ara ja ho sabeu.